

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Aanpassing belastingstelsel</i>		Reg. Nr.	Z/22/048866-206093
		Afdeling	Financiën, Inkoop en Recht
Portefeuillehouder	K.H. Odink	Opsteller	Flentge, Fred
Datum DB - vergadering	6 september 2022		fredflentge@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	20 september 2022		+31648415811

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. in te stemmen met de voorstellen van de Unie van Waterschappen inzake de reactie richting het ministerie van IenW op de opgestelde concept wetsteksten;
2. in te stemmen met de voorgestelde wetswijziging tot het kunnen toepassen van tariefdifferentiatie bij gebouwd.

SAMENVATTING

Eind 2020 hebben de waterschappen in de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen (Unie) een drietal besluiten genomen over de toekomst van het belastingstelsel. De minister van IenW is vervolgens gevraagd een wetsvoorstel voor te bereiden. Een conceptversie van dit wetsvoorstel ligt nu ter bespreking voor. In het voorliggende concept hebben ook drie andere zaken een plaats gekregen:

- regelen dat waterschappen bevoegd worden om meer duurzame energie op te wekken dan dat zij voor eigen gebruik nodig hebben;
- opname van een expliciete motivatieplicht op basis van gebiedskenmerken indien gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om het kostenaandeel van de ingezetenen in de watersysteemheffing te verhogen ten opzichte van de standaard bandbreedte;
- een verruiming van de beslistermijn op een bezwaarschrift.

De Unie heeft haar reactie gebaseerd op de laatste stand van zaken in de gesprekken met IenW.

Voor wat betreft het voorstel tot tariefdifferentiatie gebouwd is afgesproken dat tijdens de openbare consultatie van het wetsvoorstel expliciet naar de mening over dit voorstel wordt gevraagd.

Op 12 augustus 2022 ontvingen we de stukken van de Unie voor de consultatieronde in het WBDD. De huidige versie van het wetsvoorstel wijkt eigenlijk maar op één onderdeel af van de voorstellen van de waterschappen uit december 2020 zijnde de omvang van de bandbreedtes voor de categorieën ongebouwd en natuur.

Op 9 september 2022 ontvangen we de stukken van de Unie voor de consultatieronde in het CBCF. Eventuele bestuurlijk relevante wijzigingen ten opzichte van de nu voorliggende versie worden schriftelijk met u gecommuniceerd.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het AB te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de aanpassing van het belastingstelsel en te laten besluiten in te stemmen met het reactievoorstel van de Unie.

De besluitvorming door ons waterschap wordt tijdens de consultatieronde in het CBCF van 23 september 2023 ingebracht.

KADER

Op 11 december 2020 hebben de waterschappen in de Ledenvergadering van de Unie een drietal besluiten genomen over de toekomst van het belastingstelsel van de waterschappen:

1. unanieme vaststelling van een pakket aan voorstellen ter oplossing van een drietal knelpunten en het meenemen van vier meekoppelkansen;
2. de minister van IenW te vragen om de komende maanden samen met de waterschappen te verkennen wat de mogelijkheden zijn om te komen tot een wendbaarder belastingstelsel, dat makkelijker mee kan ademen met ontwikkelingen in de opgaven en omgeving van de waterschappen;
3. de minister van IenW te vragen om gezamenlijk een traject te starten waarin volgende stappen worden gezet in het toekomstbestendiger maken van de gehele bekostiging van het waterbeheer en waarin een aantal onderwerpen die de waterschappen en stakeholders in het bijzonder belangrijk vinden een plaats krijgen.

ARGUMENTEN

De huidige versie van het wetsvoorstel wijkt eigenlijk nog maar op één onderdeel (punt 1) af van de voorstellen van de waterschappen uit december 2020.

1. Verbeterd Combimodel - Variant H

Voorgesteld werd om voor de kostenaandelen ongebouwd en natuur een relatieve bandbreedte van + en -/ 30% op te nemen. IenW wil een beperking van de bandbreedtes tot 25% aanbrengen en in een AMvB vastleggen dat voor de kostendelen van ongebouwd en natuur onder bepaalde voorwaarden bandbreedtes van + en -/ 30% kunnen gelden.

Advies Unie

Vast te houden aan relatieve bandbreedtes van + en -/ 30% voor de kostenaandelen van ongebouwd en natuur en opname daarvan in de wet. Verder om aan te geven dat wij geen behoefte hebben aan eventuele ruimere bandbreedtes bij AMvB.

2. Binnen de watersysteemheffing gebouwd desgewenst een verschillend tarief voor woningen en niet-woningen te hanteren

Afgesproken is dat tijdens de consultatiefase expliciet naar de mening over het kunnen toepassen van tariefdifferentiatie gebouwd zal worden gevraagd.

Voorgesteld wordt om IenW te verzoeken de mogelijkheid van tariefdifferentiatie op te nemen in de wet.

Advies Unie

De Unie stelt daaropvolgend voor om in de reactie aan te geven dat wanneer deze mogelijkheid in de wet wordt opgenomen de waterschappen opteren voor de mogelijkheid van een jaarlijks besluit dat los staat van de kostentoedeling

Het is goed om verder nog op te merken dat in de huidige versie van het conceptwetsvoorstel ook drie onderwerpen zijn opgenomen waarover in de Ledenvergadering van december 2020 geen besluit is genomen. Het gaat om:

- Regelen dat waterschappen bevoegd zijn om meer duurzame energie op te wekken dan zij voor eigen gebruik nodig hebben en dat zij de baten en lasten daarvan aan de heffingen mogen toerekenen, dit naar aanleiding van een eerder verzoek van de waterschappen.
Om de ruimte om duurzame energie te produceren niet onbegrensd te laten zijn, zijn in het conceptwetsvoorstel factoren opgenomen aan de hand waarvan per waterschap de maximale productieruimte kan worden bepaald. De factoren koppelen aan bij het energieverbruik: een factor 2 voor de watersysteemtaak en een factor 3 voor de zuiveringstaak. Het wetsvoorstel geeft aan dat deze factoren in principe tot en met 2035 vaststaan.

Advies Unie

De Unie stelt voor om aan lenW aan te geven dat de waterschappen op zich met het voorstel uit de voeten kunnen, maar dat voorzien zou moeten worden in de mogelijkheid van een eerdere evaluatie dan in 2035.

- Opname van een expliciete motivatieplicht op basis van gebiedskenmerken indien gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om het kostenaandeel van de ingezetenen in de watersysteemheffing te verhogen ten opzichte van de standaard bandbreedte.

Waterschappen kunnen al sinds 2009 gebruikmaken van de verhoging boven de bovengrens van de standaard-bandbreedte. Als zij de mogelijkheid toepassen, motiveren zij dit uiteraard als onderdeel van voorstellen in het kader van de kostentoedeling. Over deze voorstellen vindt het bestuurlijk gesprek binnen de waterschappen plaats en de bestuurlijke besluitvorming over de kostentoedeling gebeurt in openbare vergaderingen, waarin externe belanghebbenden hun stem conform de gebruikelijke procedures kunnen laten horen.

Daarbij komt ook de vraag op waarom gekozen is om de motivatieplicht in afwijking van het amendement te koppelen aan de hand van de gebiedskenmerken van het waterschap. Dit lijkt nog beperkter ten opzichte van de in de toelichting op het amendement genoemde 'bijzondere omstandigheden'.

Advies Unie

De Unie stelt voor om naar lenW aan te geven dat de waterschappen het overbodig vinden om deze motivatieplicht nu alsnog in te voeren. Verder om aan te geven dat mocht de minister willen vasthouden aan het opnemen van een motivatieplicht er geen nadere beperking zou moeten worden aangebracht door de motivatieplicht te koppelen aan gebiedskenmerken in plaats van aan 'bijzondere omstandigheden'.

- Een verruiming van de beslistermijn op een bezwaarschrift.

lenW stelt nu in het wetsvoorstel voor om de beslistermijn op bezwaarschriften te verruimen en in lijn te brengen met de regeling die voor gemeenten geldt.

Advies Unie

De Unie stelt voor om naar lenW aan te geven dat we in de voorgestelde verruiming een verbetering van de uitvoerbaarheid zien, met name als de belastingtaak van het waterschap wordt uitgevoerd door een belastingkantoor dat ook de gemeentelijke belastingtaak uitvoert.

FINANCIËN

N.v.t.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen (volgen pas na inwerkingtreding van de nieuwe wet).

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Geen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

N.v.t.

COMMUNICATIE

N.v.t.

VERVOLG / UITVOERING

Om het intern bestuurlijk traject te organiseren t.b.v. de inbreng in de Uniereactie op het wetsvoorstel is de volgende planning aan de waterschappen afgegeven:

- op 12 augustus werd de concept-Uniereactie en de consultatieversie van het wetsvoorstel naar de WBDD verzonden;
- op 2 september bespreekt de WBDD de concept-Uniereactie;
- op 9 september worden de CBCF-stukken voor de vergadering van 23 september verstuurd, met als onderdeel daarvan de op basis van de opmerkingen van de WBDD aangepaste concept-Uniereactie en de consultatieversie van het wetsvoorstel;
- op 23 september stelt de CBCF de Uniereactie vast, die kort daarna aan de minister van IenW wordt gestuurd.

Het verdere proces ziet er als volgt uit:

Stap	Stap gereed
Informeel inbreng waterschappen	juni 2022
Openbare consultatie	september 2022
Besluit Ministerraad	november 2022
Advies Raad van State (verwerkt)	medio mei 2023
Indiening Tweede Kamer	medio juni 2023
Vaststelling Tweede Kamer	eind november 2023
Indiening Eerste Kamer	begin december 2023
Vaststelling Eerste Kamer	begin februari 2024
Publicatie Staatsblad	begin april 2024
Wetgeving van kracht	1 januari 2025

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Oplegnotitie Unie Consultatiereactie conceptwetsvoorstel aanpassing belastingstelsel
- Bijlage 2 Wetsvoorstel versie internetconsultatie
- Bijlage 3 Vergelijking wetsvoorstel – voorstellen waterschappen
- Bijlage 4 Brief met reactie wetsvoorstel belastingstelsel aan minister IenW

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman